

УДК 336.748.12

ОСОБЛИВОСТІ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕКОНОМІЦІ

Студ. І. Гаркуша, гр. БПО-1-15

Наук. керівник доц. Н.В. Хлістунова

Київський національний університет технологій та дизайну

Інфляція є однією з найбільш гострих проблем сучасного розвитку економіки, однією із проявів порушення макроекономічної рівноваги. Проблема інфляції для України 90-х років була надзвичайно актуальною. Пік інфляційного зростання цін в Україні припав на 1993 рік. За змістом, характером інфляція в Україні була одночасно й інфляцією попиту, і інфляцією витрат. У 1996 – 1998 роках в Україні вдалося різко знизити рівень інфляції завдяки досить жорсткій політиці Національного банку України, спрямованій на обмеження емісії, зменшення дефіциту державного бюджету та грошовій реформі і запровадженню національної валюти – гривні.

Зовні інфляція проявляється у зниженні купівельної сили грошової одиниці в усіх її формах: зростанні товарних цін, поглибленні товарного дефіциту, падінні курсу національної валюти тощо. На практиці це виражено у динаміці індексу цін. Коли ресурси повністю задіяні, а держава прагне покрити свої бюджетні витрати за допомогою додаткової емісії без товарного покриття, то це призводить до підвищення цін. До найважливіших джерел інфляції в Україні належать збільшення номінальної заробітної плати і підвищення цін на сировину та електроенергію.

Для України нині характерною стала така закономірність інфляційного процесу, як страх і паніка населення щодо того, що національна грошова одиниця незабаром повністю втратить свою купівельну спроможність. Такі адаптивні інфляційні очікування пов'язані з фактом існування політичної нестабільності, з діяльністю засобів масової інформації, втратою довіри до уряду. На тлі великих інфляційних очікувань і зростання курсу іноземної валюти, населення воліє тримати свої заощадження не в національній валюті, а у доларах США або євро, що сприяє зростанню курсу цих валют та спекуляції із ними навіть без об'єктивних на те економічних причин. Дії суб'єктів господарювання, як і населення, у такому випадку полягають у розміщенні своїх грошових коштів та інших цінностей, які можуть втратити свою вартість через інфляцію, у товарні запаси, нерухомість, у валютні депозити і т.д., тобто у ті активи, ринкова вартість яких не залежить від знецінення національної валюти. Для зменшення потенційних втрат ці процеси необхідно здійснювати якомога швидше, що веде до прискорення обігу грошей і значно посилює інфляцію, що робить інфляційний процес циклічним явищем.

Антиінфляційне регулювання – необхідна, постійна функція держави. Вона втілюється у встановленні надійного контролю над темпами зростання цін. Найтипівішими антиінфляційними заходами в Україні є регулювання попиту, контроль за заробітною платою та цінами, індексація. Звичайно, використання тих чи інших заходів антиінфляційної політики залежить від конкретної ситуації в національній економіці. Інфляція має глибокі соціально-економічні наслідки. Наслідки інфляції в Україні: зниження довіри населення до уряду. Знецінення заощаджень населення. Розлад господарських зв'язків, платежів. Проблеми з довгостроковим плануванням. Погіршення умов життя груп населення з твердими доходами. Підвищення ризику інвестицій. Зниження реальних доходів населення. Ураховуючи руйнівні наслідки інфляції, Україна проводить ефективну антиінфляційну політику. Інфляція завдає реальних збитків суспільству. Вона впливає на реальний національний продукт, перерозподіляє багатство, змушує людей витрачати ресурси на те, щоб уникнути наслідків інфляції, викликає незадоволення та конфлікти між людьми.